

Raadsvoorstel

Onderwerp	SL 052 - Jaarverslag 2025, Begrotingswijziging 2026 en Zienswijze begroting 2027 GR GGD Zuid-Limburg
-----------	---

Raadsnummer	:	SL 052
Zaakdossier	:	IB.26.0132
Portefeuillehouder	:	Wethouder F.J.E. (Frans) Derksen
Ambtelijk team	:	Advies en Beleid (Samenleving)
Datum collegevergadering	:	Dinsdag 21 april 2026
Datum commissievergadering	:	Donderdag 28 mei 2026
Commissie	:	Bestuur, Sociaal & Maatschappelijk (BSM)
Besluitvorming raad	:	Woensdag 3 juni 2026

Samenvatting

Op basis van artikel 67 van de wet GR moeten de diverse GR'en, waaronder de GR GGD Zuid-Limburg (hierna GGD ZL), jaarlijks de begrotingen met daarin de beleidsvoornemens naar de toekomst toe en de verantwoording over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar voorleggen aan de deelnemende gemeenten. Hierbij worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om de zienswijze ten aanzien van de begroting kenbaar te maken.

GR GGD Zuid-Limburg:

De GR GGD ZL heeft drie programma's waarvoor een jaarrekening en begroting wordt voorgelegd aan de gemeenteraad: (1) GGD, (2) Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en (3) Veilig Thuis (VT).

Naast het geven van een zienswijze op de begroting 2027, wordt ook gevraagd voor een begrotingswijziging voor 2026. Bij VT neemt het aantal aanmeldingen toe en de casuïstiek wordt complexer. Dit leidt tot wachtlijsten. Om deze wachtlijsten weg te werken vraagt de GGD ZL voor extra budget voor 2026 voor het aannemen van 7Fte's. Dit gebeurt middels een begrotingswijziging over het jaar 2026.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Een positieve zienswijze met aandachtspunten over de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 van de GGD Zuid-Limburg af te geven.
2. De conceptbrief zienswijze begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 GGD ZL vast te stellen en naar de GGD Zuid-Limburg te versturen.
3. De 6^e begrotingswijziging 2026, GGD MJB 2026-2030, vast te stellen.

Inleiding

Op basis van artikel 67 van de wet GR moeten de diverse GR'en jaarlijks de begrotingen met daarin de beleidsvoornemens naar de toekomst toe en de verantwoording over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar voorleggen aan de deelnemers. Hierbij worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om de zienswijze ten aanzien van de begroting (en meerjarenbegroting) kenbaar te maken.

GR GGD:

De GGD is de gezondheidsdienst van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De kerntaak van de GGD is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg.

De GR GGD heeft drie programma's waarvoor een jaarrekening en begroting wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

1. GGD:

De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Hier vallen onder:

- Infectieziektebestrijding;
- Seksuele Gezondheid;
- Hygiëne en Inspectie;
- Medische Milieukunde;
- Publieke Gezondheid;
- Openbare Geestelijke Gezondheid;
- Forensische Geneeskunde.

2. Jeugdgezondheidszorg (JGZ):

De primaire doelstelling van de JGZ is werken aan een gezonde generatie. Dit doet de JGZ door in alle gemeenten van Zuid-Limburg preventieve en vroeg signalerende zorg voor alle kinderen vanaf zwangerschap tot 18 jaar te leveren. Voor bepaalde doelgroepen levert de JGZ ook specifieke interventies die de gezondheid van kind en gezin helpen bevorderen.

Daarnaast is een onderdeel van de JGZ het rijksvaccinatieprogramma. De JGZ-afdeling van GGD ZL voert de vaccinaties uit in opdracht van het RIVM, waarbij kinderen en jongeren beschermd worden tegen ernstige infectieziekten. Dit gebeurt zowel op het consultatiebureau als via groepsvaccinaties.

3. Veilig Thuis:

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft; burgers én professionals.

Begrotingswijziging 2026

Het budget plafond zoals dat vanaf 2020 afgesproken is, strookt niet meer met de werkelijkheid. De afgelopen jaren neemt het aantal meldingen bij Veilig Thuis toe. Veilig Thuis geeft aan dat dit komt door de aandacht die er steeds meer is voor huiselijk geweld. Meer mensen weten Veilig Thuis daardoor te bereiken. Daarnaast geven de professionals aan dat de casuïstiek steeds complexer wordt. Dit heeft geleid tot wachtlijsten bij VT. Bij het opstellen van de begroting 2026 - een jaar geleden - is niet voorzien dat de forse stijging van het aantal meldingen ook forse gevolgen zou hebben voor de wachtlijst en de werkdruk die hierdoor is ontstaan op het personeel. Daarom wordt om extra middelen gevraagd voor het werven van extra FTE.

Begroting 2027

Bijgaande begroting is opgesteld conform de kadernota 2027 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Om de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen een onderbouwde zienswijze op de begroting 2027 te geven, ontvangt u tevens het de (concept) jaarrekening 2025. Het DB zal de begroting 2027 samen met de ontvangen zienswijzen op 8 juli 2026 aanbieden aan het AB.

Beoogd effect / doelstelling

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de financiële situatie van de GR GGD en stelt een positieve zienswijze vast op de begroting 2027. Hiermee wordt bijgedragen aan bestuurlijke betrokkenheid bij de gemeenschappelijke regeling en wordt het belang van voldoende structurele financiering voor publieke gezondheid onderstreept. Daarnaast draagt de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025 bij aan het oplossen van knelpunten zoals de wachtlijsten bij Veilig Thuis en de risico's binnen de forensische geneeskunde. Verder heeft de begrotingswijziging 2026 als doel om extra in te zetten op het oplossen van de knelpunten bij Veilig Thuis.

Argumenten

1. De resultaatbestemming van de jaarrekening 2025 is doelgericht en verantwoord.

Als gevolg van incidentele mee- en tegenvallers, samenwerkingsvoordelen en een incidenteel overschot op de landelijke COVID-middelen is er voor 2025 sprake van een positief resultaat van € 2,1 mln. Het resultaat is als volgt opgebouwd:

- Resultaat programma GGD; € 1.642.058 positief;
- Resultaat programma JGZ; € 687.458 positief;
- Resultaat programma VT; € 164.675 negatief.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 30 maart 2026 ingestemd met de resultaatsbestemming. Het Algemeen Bestuur neemt hier op 15 april 2026 een besluit over.

- Bestemmingsreserve 'COVID-19 najaarscampagne 2025'. Onzekerheden in de beschikking van het Ministerie van VWS over de afrekening van deze middelen kunnen ertoe leiden dat het overschot teruggevorderd wordt. Daarom wordt voorgesteld om €660.057 aan Rijksmiddelen in de reserve te storen.
- Bestemmingsreserve 'Forensische Geneeskunde MAZ'. Per 1 oktober 2026 wordt binnen de forensische geneeskunde, de taak medische arrestantenzorg (MAZ) niet meer uitgevoerd voor de politie. Dit als gevolg van een landelijke aanbesteding die gegund is aan een andere partij. Voorgesteld wordt om €125.000 te storten in een bestemmingsreserve om de hieruit mogelijk voortkomende frictiekosten te dekken.
- Bestemmingsreserve 'Digitaal Cliëntdossier JGZ'. Voor het implementeren van een veilig en toekomstbestendig digitaal cliëntdossier, dat het uitwisselen van gegevens mogelijk maakt is een storting van €500.000 in de bestemmingsreserve nodig.
- Bestemmingsreserve 'Risicotaxatie JGZ'. In het kader van het uitvoeren van de visie JGZ: 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' is een uniforme risicotaxatie methodiek noodzakelijk. Hiervoor is €400.000 benodigd. Dit helpt de professionals bij het onderbouwd inschatten welke kinderen/gezinnen meer of minder inzet nodig hebben.
- Het resterende positieve resultaat van € 479.484 te retourneren aan de deelnemende gemeenten.

Schematisch ziet dat er als volgt uit

GGD Jaarrekening 2025	Resultaat 2025
GGD positief saldo	€1.642.058,00
JGZ positief saldo	€687.458,00
VT negatief saldo	€164.675,00
Saldo 2025	€2.164.841,00

Voorstel GGD winstbesteding	
Bestemmingsreserve Rijksmiddelen COVID	€660.057,00
Bestemmingsreserve beëindiging MAZ	€125.000,00
Implementatie digitaal cliëntdossier JGZ	€500.000,00
Risicotaxatie JGZ	€400.000,00
Retour aan deelnemende gemeenten	€479.484,00
Saldo 2025	€2.164.841,00

- Beleidsinhoudelijk zijn er geen grote veranderingen en is alles in lijn met het meerjarenbeleidsplan 2024-2027.*
Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen. Het gaat puur om de kosten die hiermee gemoeid gaan.
- Deze begroting is een concretisering van de vastgestelde kadernota 2027.*
De begroting 2027 is opgesteld conform de in 2025 vastgestelde kadernota 2027 en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD ZL dat in juli 2023 door het AB is vastgesteld.
- De begroting 2027 sluit aan bij het in 2025 vastgestelde regionale gezondheidsbeleid Gezondheid nu, voor later 2025-2030'.*
In 2025 is het nieuwe regionale gezondheidsbeleid vastgesteld door alle 16 Zuid-Limburgse gemeenteraden. De begroting 2027 sluit aan op dit regionale gezondheidsbeleid.
- Een positieve zienswijze draagt bij aan bestuurlijk continuïteit en effectieve samenwerking.*
Het uitspreken van een positieve zienswijze versterkt het partnerschap met de GR GGD en geeft ruimte om gezamenlijk verder te werken aan duurzame oplossingen voor gezondheidsproblemen in de regio.
- De GGD ZL vraagt om een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 kenbaar te maken*
Op 31 maart 2026 ontvingen wij de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 van de GGD ZL. In de begeleidende brief vraagt de GGD ZL aan de gemeente Gulpen-Wittern om een zienswijze op de begroting 2027 kenbaar te maken.

Kanttekeningen en risico's

- De MJB 2027-2030 van de GGD heeft een enorme impact op de meerjarenbegroting van de gemeente.*
Indien akkoord wordt gegaan met deze wijziging wordt ons eigen begrotingssaldo in 2028 negatief. Gezien de aanbevelingen van de provincie en gelet op de overige GR'en die ook nog met een zienswijze komen, is dit niet wenselijk.
- Onzekerheden rondom GALA, IZA en AZWA.*
Er is nog steeds onduidelijkheid rondom het GALA, IZA en AZWA. Het gaat dan voornamelijk om de budgetten die beschikbaar komen. Het is nog duidelijk voor welke thema's, welke bedragen beschikbaar komen.
- Wegvallen Medische Arrestanten Zorg (MAZ).*
Vanaf het 4de kwartaal van 2026 wordt de uitvoering van de MAZ niet meer uitgevoerd door de Forensische Dienst Limburg. Dit leidt tot minder inkomsten, terwijl de 24/7 beschikbaarheid van forensisch artsen en verpleegkundigen noodzakelijk blijft. Dit heeft tot gevolg dat de financiële dekking van de 24/7 dienstverlening onder druk staat. Er zal gezocht moeten worden naar manieren om meer kostendekkend te werken én het werk interessant te houden

voor de professionals.

4. Ontwikkelingen rondom Veilig Thuis.

In verband met de toename van het aantal meldingen en druk op de uitvoering, is voor 2026 een structurele personele uitbreiding bij Veilig Thuis van 7 FTE voorgesteld (via begrotingswijziging). Voor 2027 is opnieuw een structurele ophoging van 7 FTE meegenomen. Parallel is het proces opgestart om – samen met gemeenten en ketenpartners – het gesprek te voeren en acties uit te zetten om de samenwerking in de keten te versterken én het expertisecentrum en expertiserol van Veilig Thuis te versterken.

De totale structurele uitbreiding leidt tot een structurele verhoging van de begroting van €1,4 miljoen (€ 0,7 mln. vanaf 2026 en nog eens €0,7 mln. vanaf 2027).

De vraag is in welke mate deze uitbreiding gaat bijdragen aan het terugbrengen van de wachtlijsten bij VT. De GGD ZL geeft zelf aan dat het inwerken van mensen tijd kost en dat veel ervaring is vertrokken.

5. (Geo)politieke ontwikkelingen.

De GGD werkt in een context waarin maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen de druk op de publieke gezondheid en de uitvoering van taken vergroten. Toenemende geopolitieke spanningen en maatschappelijke onzekerheden brengen risico's met zich mee voor de continuïteit en weerbaarheid van de organisatie. Tegelijkertijd is bij het opstellen van de begroting 2027 nog onvoldoende duidelijkheid over de beleidsrichting, ambities en financiële consequenties van het nieuwe coalitieakkoord van kabinet Jetten voor de brede publieke gezondheid. Deze combinatie van externe druk en beleidsmatige onzekerheid kan de uitvoerbaarheid, prioritering en toekomstbestendigheid van het werk van de GGD beïnvloeden.

Kosten en dekking

Begrotingswijziging 2026

Om de benodigde extra fte's aan te kunnen nemen is extra geld nodig en zou idealiter de begroting van de GGDZL voor 2026 aangepast moeten worden. Door het DB is het standpunt ingenomen om voor 2026 7fte extra aan te nemen, waarbij dan middels een begrotingswijziging voor 2026 de middelen worden gevraagd aan de gemeente. Voor Gulpen-Wittem gaat het om een bedrag van €16.998.

Gulpen-Wittem	GGD	JGZ	RVP	Veilig Thuis	Totaal bijdragen
Begroting 2026	€ 278.624	€ 491.726	€ 27.505	€ 190.573	€ 988.428
1e begrotingswijziging 2026	€ 278.624	€ 491.726	€ 27.505	€ 207.571	€ 1.005.426
Verschil	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 16.998	-€ 16.998

Begroting 2027

De begroting 2027 is opgesteld conform de in 2025 vastgestelde kadernota, behoudens de correcties in het kader van de indexering, en het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD ZL dat in 2024 unaniem door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Het meerjarenbeleidsplan is vastgesteld na een uitvoerige zienswijzetraject en consultatie van de gemeenteraden in Zuid-Limburg. De voorliggende begroting 2027 valt binnen de financiële kaders van de vastgestelde meerjarenbegroting.

Gulpen-Witterm	GGD	JGZ	RVP	Veilig Thuis	Totaal bijdragen
Begroting 2027	€ 293.894	€ 518.671	€ 27.312	€ 231.739	€ 1.071.616
Begroting 2028	€ 305.576	€ 539.288	€ 28.398	€ 240.951	€ 1.114.213
Begroting 2029	€ 317.723	€ 560.725	€ 29.526	€ 250.529	€ 1.158.503
Begroting 2030	€ 324.713	€ 573.061	€ 30.176	€ 256.041	€ 1.183.991

Gulpen-Witterm	MJB 2027-2030 GGD	MJB 2027-2030 G-W	Bijramen
Begroting 2027	€ 1.071.616	€ 1.015.030	€ 56.586
Begroting 2028	€ 1.114.213	€ 1.015.031	€ 99.182
Begroting 2029	€ 1.158.503	€ 1.015.031	€ 143.472
Begroting 2030	€ 1.183.991	€ 1.015.031	€ 168.960

De MJB 2027-2030 van de GGD heeft een enorme impact op onze eigen meerjaren begroting. Indien akkoord wordt gegaan met deze wijziging wordt ons eigen begrotingssaldo in 2028 negatief. Gezien de aanbevelingen van de provincie en gelet op de overige GR'en die ook nog met een zienswijze komen, is dit niet wenselijk.

De 6^e begrotingswijziging van dienstjaar 2026 is als apart document bijgevoegd.

Uitvoering

Op 8 juli 2026 vindt in het Algemeen Bestuur van de GGD ZL de behandeling van de ingekomen zienswijzen plaats en zal er besluitvorming zijn over de begroting 2027 en de begrotingswijziging 2026.

Communicatie en participatie

Na besluit in de gemeenteraad zal de zienswijze aan de GGD ZL toegezonden worden.

Bijbehorende documenten

Onderwerp	Poststuknummer	Zaakdossier
Ontwerp-raadsbesluit SL 052	G.26.01095	IB.26.0132
Bijlage 1: Jaarverslag 2025	B.26.01940	IB.26.0132
Bijlage 2: begrotingswijziging 2026	B.26.01941	IB.26.0132
Bijlage 3: Begroting 2027	B.26.01942	IB.26.0132
Bijlage 4: Zienswijze GR GGD Zuid-Limburg t.a.v. begrotingswijziging 2026 en begroting 2027	U.26.00489	IB.26.0132
Bijlage 5: 6 ^e begrotingswijziging 2026	B.26.02173	IB.26.0132